

CREDINȚA STRĂBUNĂ

REVISTĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ALBA IULIEI ♦ Anul XXVII ♦ Nr. 6 (375) ♦ IUNIE 2017

◆ Sfântul Ierarh Chiril, Patriarhul Alexandriei

Sfântul Chiril a fost figura centrală a Sinodului de la Efes, din 431, care a culminat cu îndepărtarea lui Nestorie din scaunul de Arhiepiscop al Constantinopolului.

» Pagina 4

◆ Credințe și datini populare de „Sânpetru”

La marile sărbători, *Sânpetru* poate fi văzut de pământeni la miezul nopții, când se deschide pentru o singură clipă cerul, stând la masa împărătească, în dreapta lui Dumnezeu.

» Pagina 5

◆ Din viața eparhiei

Paginile 2-3

- Activități cu tinerii în protopopiatul Sebeș
- Șase ani de arhipăstorie a Înaltpreasfințitului Părinte Irineu în Eparhia Alba Iuliei
- Momente festive ale școlilor teologice din Arhiepiscopia Alba Iuliei

◆ Varia

Pagina 7

- Handicapul – factor de discriminare sau de diversitate în incluziunea profesională?
- Eveniment dedicat mărturisitorilor ortodocși în perioada comunistă și prezentare de carte, în Italia

Zi de sărbătoare pentru copiii din așezămintele sociale și centrele educaționale ale Eparhiei Alba Iuliei

Pentru toți copiii din așezămintele sociale și din centrele educaționale ale Arhiepiscopiei Ortodoxe a Alba Iuliei, ziua de 1 iunie a reprezentat o adevărată sărbătoare la care au trăit din plin bucuria comuniunii. Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu, Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia, în parteneriat cu Consiliul Județean Alba, Primăria Municipiului Alba Iulia și Centrul de Cultură „Augustin Bena” Alba, a organizat evenimentul *Dansul bucuriei*, în care s-au reunit aproximativ 1200 de copii instituționalizați, din județele Alba și Mureș. Însoțiți de către preoți, educatori și asistenți sociali, preșcolarii și elevii din unitățile sociale și educative ale Eparhiei au pășit cu emoție în Cetatea Marii Uniri.

Sărbătoarea copiilor a debutat de la ora 10:00 cu slujba de *Te-Deum*, oficiată de către Arhipăstorul nostru în Catedrala *Reîntregirii*. După momentele de rugăciune și de mulțumire aduse lui Dumnezeu, Chiriarhul Alba Iuliei a rostit un pilduitor și sensibil cuvânt de învățătură despre cât este de important pentru noi, creștinii, să-L avem mereu pe Hristos petrecând în noi. În acest sens, Înaltpreasfinția Sa a fortificat mesajul său adresat celor mici

prin exemplul balonului dezumflat, care îl simbolizează pe omul gol și sec din punct de vedere spiritual, și al balonului umflat, care îl simbolizează pe omul plin de prezența lui Dumnezeu în interiorul său.

În crâmpieul de gânduri duhovnicești sădite în sufletele celor prezenți, Părintele Arhiepiscop Irineu a spus următoarele: „Când Hristos locuiește în noi, atunci știm ce să facem cu timpul, cu mintea, cu darurile și cu aptitudinile

pe care noi le avem. Știm cum să vorbim, cum să gesticulăm, cum să umblăm, cum să ne manifestăm și cum să trăim. Când Hristos locuiește în noi, știm ce avem de făcut în ispite și în necazuri, în dificultăți și în suferințe. Atunci trăim o viață de biruință, plină de succes și sens, de bucurie și speranță. Avându-L pe Hristos în noi, putem să ne ridicăm deasupra tentațiilor, grijilor mărunte și provocărilor primejdioase ale vieții, ca, astfel, să ne înălțăm spre frumusețile cerești pe care Hristos le promite celor credincioși, celor care-L ascultă și își conformează existența lor după legea Evangheliei Sale”.

În continuare, participanții s-au îndreptat spre esplanada de lângă Poarta a IV-a a Cetății Alba Carolina, unde a început povestea „poporului copilăresc”. Dramatizarea scenografică a constat într-un „dans al bucuriei” pe o melodie creată special pentru acest eveniment și înregistrată în interpretarea Corului de copii *Theotokos*, coregrafia și mișcările dansului fiind realizate de instructorii Școlii de Dans *Chirilă* din Alba Iulia.

Pr. Oliviu Botoi

» continuare în pag. 2

Cuvântul ierarhului

Viața aceasta - timp de har și de mântuire

Unui soldat i se încredinșase o datorie. A fost însărcinat să păzească un prizonier. Aceasta fusese tot ce i se ceruse să facă. Dar prizonierul a evadat. Cărându-i-se o explicație, gardianul a răspuns: „În timp ce eram ocupat cu una și cu alta, acela a plecat”. Deci, soldatul era preocupat de griji mărunte, neglijându-și datoria cea mai importantă ce i se încredinșase. Probabil că el a primit pedeapsa pe care o merita. Nepăsarea și neatenția l-au costat. Noi, creștinii, care prin Botez am devenit ostași ai lui Hristos, trebuie să fim vigilenți, „să fim treji asupra noastră înșine” (I Tes. 5, 8). Viețuind cu evlavie, „omul trebuie să ia aminte neînțecat ca și cum ar sta înaintea Judecării lui Dumnezeu”, precum afirmă Avva Agaton.

Noi toți am primit de la Dumnezeu însărcinarea de a păzi o comoară inestimabilă: sufletul nostru. Mântuitorul Hristos a întrebat: „Ce-i va folosi omului dacă va câștiga lumea întreagă, dar sufletul și-l va pierde?” (Mt. 16, 26). Într-o zi, noi vom fi

invitați să ne reîntoarcem sufletul la Dumnezeu. Destinul nostru veșnic va depinde de condiția sufletului nostru când îl vom restitui lui Dumnezeu. Nu este deloc greu ca cineva să-și piardă sufletul său. Tot ce trebuie să facă este să fie ocupat cu lucruri greșite, să fie nepăsător.

Un om în vârstă de 70 de ani murea într-un spital. Preotul a fost chemat să-i stea alături și să-l consoleze. Acesta a început să vorbească despre suflet și valoarea lui. Muribundul a afirmat: „Eu am fost prea ocupat și nu am avut timp pentru sufletul meu”. Atunci, păstorul sufletească și-a dat seama că în cei 70 de ani Dumnezeu îi dăduse acestuia om 3640 de Duminici, adică 3640 de oportunități de a-și hrăni sufletul, umplându-l cu harul lui Hristos. Iată acum, 3640 de oportunități pierdute! Distras de grijile mărunte ale vieții, omul a pierdut ceea ce era esențial și foarte important.

Frecvent întâlnim persoane care au bunuri materiale și înaltă poziție socială, au

bogații și celebritate, dar nu au timp să se consacre Domnului. Prietenii și cunoscuții îi numesc talentați, inteligenți, le apreciază reușitele sau performanțele, însă Dumnezeu îi consideră nebuni ca pe acel bogat nesăbuit (Lc. 12, 20). Orice om care ia măsuri numai pentru această viață, dar nu se pregătește pentru ceea ce va fi după viața aceasta, pentru ceea ce va urma, a pierdut simțul echilibrului rațiunii. Bine spunea Sfântul Efreem Sirul: „Semn de necredință este a ne lega noi de lucrurile cele pământești”.

Viața pierdută este un har dumnezeiesc pierdut și este o pierdere pentru totdeauna. Pierzând viața, pierzi timpul acesta prețios, dat de către Dumnezeu. Nu există viață pământească decât în timp, cum nu există lume văzută și lucruri văzute decât în spațiu, adică într-un loc oarecare. Timpul și spațiul sunt materia vieții pământești și acestora le aparține omul cu viața sa, cu trupul său și cu sufletul său. Dacă le nesocotim și le dăruim unor banalități,

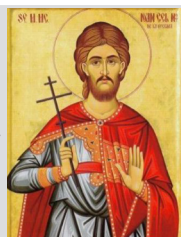
suntem pierduți pentru veșnicie, căci „a cădea din dreptate este ceva jalnic și vrednic de osândă”, precum afirmă Sfântul Teodor al Edesei.

Viața trebuie respectată ca un dar unic și irepetabil. Timpul trebuie respectat ca un bun dăruit de către Dumnezeu. Oricâte ocupații am avea, trebuie să găsim întotdeauna timp pentru suflet. Se cuvine să trăim o viață echilibrată și să păzim bine comoara pe care Dumnezeu ne-a încredințat-o. Viața trăită în sfințenie constituie țelul nostru superior. Acesta poate fi atins dacă ne vom decide să nu mai irosim timpul, să nu mai preferăm ceea ce este mărunț și trecător, descalificându-ne. Fericitul Augustin ne spune clar că „timpul este atât de prețios ca Dumnezeu, pentru că, întrebându-l bine timpul, Îl putem câștiga pe Dumnezeu”.

† IRINEU
Arhiepiscop al Alba Iuliei

Sinaxarul lunii Iunie

Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava

Sfântul Mare Mucenic Ioan cel Nou de la Suceava s-a născut în cetatea Trapezunt, în jurul anului 1300, din părinți creștini greci, iubitori de Dumnezeu. Ocupația lui de bază era negoțul, călătorind adesea prin cetățile și târgurile de pe malurile Mării Negre. Acest lucru i-a dat posibilitatea să cunoască multe din frumusețile Ortodoxiei și să dorească și mai mult împlinirea poruncilor lui Hristos. Astfel, tânărul negustor se arăta milostiv față de cei lipsiți, mângâietor al celor aflați în necazuri și apărător al dreptei credințe. Acest lucru nu era pe placul anumitor negustori, care au ajuns să-l invidieze pe Ioan pentru cinstea de care se bucura.

Într-una din călătoriile spre Cetatea Albă, pe Nistru, a avut o dispută cu un negustor venețian care, din răzbunare, l-a mințit pe stăpânul mongol al cetății că Ioan vrea să devină musulman. În confruntarea cu acesta, tânărul creștin i-a spus că nu are motive să-și schimbe credința, ceea ce a declanșat furia conducătorului cetății care a poruncit ca Ioan să fie chinuit. A suportat cu credință și stoicism torturi înfricoșătoare,

re, între care legarea de coada unui cal sălbatic și târârea pe caldarâmul cetății. În final, i s-a tăiat capul, în data de 2 iunie 1330.

Eparhul cetății, inițial, n-a permis creștinilor să-l îngroape, dar în urma unei întâmplări miraculoase (apariția unor îngeri și împietrirea mâinii unui tătar care a tras cu arcul asupra lor) și-a schimbat atitudinea. Trupul lui Ioan a fost dus în procesiune la biserica din Cetatea Albă și depus acolo.

Vestea despre minunile care se săvârșeau la moaștele sale s-a răspândit în toată Moldova. Evlaviosul domn Alexandru cel Bun (1400-1432) a reușit să pecetluiească acest act bisericesc prin aducerea moaștelor Sfântului Ioan de la Cetatea Albă la Suceava, în data de 24 iunie 1402, și așezarea lor în biserica Mirăuților, pe atunci catedrală mitropolitană.

La propunerea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, din data de 28 februarie 1950, a fost generalizat cultul sfinților cu moaște în România. Astfel, pentru Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava s-a stabilit ca zi de pomenire data martiriului său, adică 2 iunie.

TRADIȚII ROMÂNEȘTI ÎN LUNA IUNIE

» continuare în pag. 5

Credințe și datini populare de „Sânpetru”

Creștinii îi prăznuiesc în data de 29 iunie pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel. Folcloristul Ion Ghinoiu consemnează în lucrarea *Sărbători și obiceiuri românești* că divinitatea care marchează în calendarul popular miezul verii agrare și perioada secerișului, *Sânpetru de Vară*, a preluat data și numele Sfântului Apostol Petru din Calendarul creștin.

În tradiția românească, *Sânpetru de Vară* este despărțit de fratele său, *Sânpetru de Iarnă*, patron al lupilor, pentru vreme de aproximativ o jumătate de an. În popor, Sfântul Petru apare fie ca personaj pământean, fie ca divinitate celestă. În vremurile străvechi, când oamenii erau foarte credincioși, verhovnicul aposto-

lilor umbla pe pământ, singur sau însoțit de Creator. Adesea, Dumnezeu îl consulta în luarea unor decizii. În povestirile și snoavele populare, Sânpetru este un om obișnuit: se îmbracă în straie țărănești, se ocupă cu agricultura, creșterea animalelor și, mai ales, cu pescuitul, i se întâmplă lucruri hazlii pentru calitatea lui de „sfânt”: i se fură caii sau boii chiar în vremea aratului, intră slugă la diavol, este iscoada lui Dumnezeu pe pământ și altele. Fiind credincios, foarte harnic și bun sfetnic, vrednicul apostol este luat de Dumnezeu în cer, unde îi încredințează porțile și cheile raiului. Credința spune că Sfântul Petru nu păstrează numai cheile raiului, ci și toate cheile încăperilor cerești și ale curții dumnezeiești.

LUNA IUNIE ÎN ISTORIE

1 iunie 1685: A fost semnat tratatul de „alianță veșnică” dintre Transilvania și Muntenia;

6 iunie 1716: Ștefan Cantacuzino și tatăl său, stolnicul Constantin, au fost executați la Constantinopol;

13 iunie 1941: A avut loc primul val de deportări sovietice din RSSM (Republica Sovietică Socialistă Moldovenească) și Bucovina de Nord;

15 iunie 1889: La București, a decedat Mihai Eminescu, poet, prozator și jurnalist român;

26 iunie 1998: A fost proclamată Ziua drapelului național al României.

26 iunie 1873: A trecut la cele veșnice Sfântul Andrei Șaguna, Mitropolit al Transilvaniei;

29 iunie 1400: Alexandru cel Bun (1400-1432) a fost proclamat Domn al Țării Moldovei.

» continuare din pag. 1

Zi de sărbătoare pentru copiii din așezămintele sociale și centrele educaționale ale Eparhiei Aba Iuliei

Flashmobul a continuat cu niște momente încărcate de sentimente de patriotism: copiii, purtând șepci și tricouri roșii, galbene sau albastre, au format un tricolor uriaș și o mare inimă tricoloră. La final, a fost înălțată spre cer o inimă alcătuită din baloane cu

heliu. „Iată, taina copilăriei: / Inima ce bate cu putere, / Ce se-nalță-n cer / Și dă lumii înviere” au fost cuvintele pe care copiii le rosteau privind inima ce s-a ridicat de la ei spre înălțimile cerului senin.

După aceste momente pline de emoție și sensibilitate, toți copiii și

însoțitorii lor au luat parte la o agapă organizată la Restaurantul *Pavilion-Mercur*. Aici, au avut loc mai multe momente artistice prezentate de către clasele Școlii de Arte și Meșteșuguri din cadrul Centrului de Cultură „Augustin Bena” Alba. Bucuria întâlnirii și a revederii, voia bună și iubirea pe care au simțit-o în ambianța evenimentului au nutrit în sufletele copiilor protejați în așezămintele Bisericii multe speranțe frumoase, ei căpătând elan pentru trăirea unei vieți autentice în Hristos. Numai într-o astfel de viațuire, tinerii vor putea păstra moștenirea spirituală a înaintașilor, devenind persoane responsabile în slujirea Bisericii și a Neamului.

Pr. Oliviu Botoi

Activități cu tinerii în protopopiatul Sebeș

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, Grupul de Inițiativă pentru Tineret „Pur și simplu tânăr”, din cadrul protopopiatului Sebeș, a organizat sâmbătă, 10

iunie a.c., sub egida „Tabără de ozi la Balomir”, o serie de activități socio-educative pe tema *Prietenii bune, prietenii ne-bune*. La această întâlnire au participat peste 100 de tineri din parohiile Balomir, Petrești II, Săliștea, Ungurei, Vi-

neria II, Vințu de Jos I, Vințu de Jos II, precum și de la mai multe parohii din municipiul Sebeș.

Ziua a debutat cu rostirea unei rugăciuni și intonarea imnului național. A urmat un atelier de discuții libere și jocuri sportive menite să clarifice în mintea și în sufletul participanților cadrele de desfășurare în care o prietenie poate fi numită bună sau poate fi numită „ne-bună”, iar în încheiere participanții au fost răsplățiți cu premii simbolice.

Evenimentul a fost coordonat de către părintele Nicolae Dan, paroh în localitatea Balomir, asistat de către enoriași, dar și de către preoții localităților mai sus menționate.

Pr. Mihai Cordea

Festival de Muzică Sacră, la Catedrala „Reîntregirii”

Duminică, 18 iunie a.c., cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu, în Catedrala *Reîntregirii* din Alba Iulia, s-a desfășurat ediția a VI-a a Festivalului de Muzică Sacră, organizat în Arhiepiscopia Ortodoxă a Alba Iuliei. În programul Festivalului de Muzică Sacră au urcat pe scenă patru formații corale: Corul *Ecclesia* al Protopopiatului Reghin, Corul *Eufonia* al Protopopiatului Blaj, Corul *Laudates Dominum* al Protopopiatului Târgu-Mureș și Corul *Reîntregirea* al Protopopiatului Alba Iulia.

Corul *Ecclesia* a fost înființat în luna decembrie 2011, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu, din ini-

țiativa părintelui dr. Vasile Farcaș, dirijorul corului. Ideea înființării acestui grup a fost salutată cu mult entuziasm și de către Protopopiatul Ortodox Reghin, prin persoana părintelui protopop Teodor Beldean. Obiectivele generale ale acestui grup vocal urmăresc dezvoltarea și promovarea elementului muzical-liturgic al zonei, prin susținerea unor servicii liturgice festive, comemorative și de evidențiere a patrimoniului muzical liturgic autohton.

Corul *Eufonia* al Protopopiatului Ortodox Blaj a luat ființă în anul 1994 la inițiativa părintelui protopop Vasile Brumar, ca un cor mixt ce a funcționat cu întreruperi. Din luna ianuarie 2014, după numirea părintelui Ovidiu Pop ca pro-

top al Protopopiatului Blaj, a fost reorganizat într-un cor bărbătesc. Dirijorul corului este părintele Ioan Avram, de la parohia Blaj-Izvoarele, și este alcătuit din 16 preoți.

Corul *Laudates Dominum* al Protopopiatului Târgu-Mureș este cel de-al treilea cor care a prezentat un repertoriu coral bisericesc adecvat acestei perioade binecuvântate de post. Acest cor a luat ființă în urmă cu trei ani, tot din inițiativa Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, fiind condus cu măiestrie de către părintele Daniel Hancu.

Corul bărbătesc *Reîntregirea* a fost înființat cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Andrei, în anul 2003, și este dirijat de către părintele dr. Nicolae Topîrcean. Din anul 2011, cu binecuvântarea Ierarhului nostru, se află sub patronajul Protopopiatului Ortodox Alba Iulia.

Cele patru coruri preoțești au interpretat cântece religioase din repertoriul coral bisericesc. După slujba vecerniei, iubitorii de muzică bisericască autentică și-au umplut sufletele de bucurie și pace, prin lăuda pe care slujitorii Sfințelor Altare au adus-o lui Dumnezeu, în această perioadă binecuvântată a Postului Sfinților Apostoli Petru și Pavel.

Protos. Mihail Nagy

Șase ani de arhipăstorire a Înaltpreasfințitului Părinte Irineu în Eparhia Alba Iuliei

În societatea contemporană, se observă din ce în ce mai acut tendința de autonomizare a perspectivei personale asupra valorilor și o privatizare a funcției comunionale a omului. Vrajit de industria informației și dezorientat de propaganda ideologică, omul postmodern capătă impresia siguranței pe propria sa înțelegere asupra lumii. Cu toate acestea, incertitudinea spirituală și dezechilibrul sufletesc vădesc limpede o criză a societății actuale. Dilema famenului etiopian, referitoare la înțelegerea credinței, este tot mai prezentă și după aproape două mii de ani: „Cum aş putea să înțeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva?” (Fapte 8, 31). Răspunsul acestei întrebări îl aflăm în Sfânta Biserică, care dintru începuturile ei, prin episcopi și preoți, drept învață neîncetat cuvântul adevărului dumnezeiesc.

Această rânduială spirituală, în care „cel mai mic ia binecuvântare de la cel mai mare” (Evr. 7, 7), ne este descrisă încă din zorii creștinismului de către Sfântul Dionisie Areopagitul care spune: „Mintea noastră nu poate să ajungă până la imitarea și vederea nematerială a ierarhiilor cerești, dacă nu se folosește de călăuzirea materială (cf. Rom. 1, 20) potrivit ei, privind frumusețile arătate precum chipuri ale măreției nevăzute”. Astfel, fiind sub paternitatea spirituală a Arhierelui nostru, Duhul Sfânt ne luminează mintea și ne deschide inima pentru a înțelege tainele credinței. Prin întreaga sa slujire învățătoarească, sfințitoare și de conducere, Chiriarhul nostru împlinește mandatul apostolic al evanghelizării și povățuirii turmei încredințate, dovedindu-se un neobosit atlet al lui Hristos (cf. I Corinteni 9, 23-27).

În acest moment aniversar, în care se împlinesc șase ani de la întronizarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu în scaunul vlădicesc al Alba Iuliei, clerul bisericesc, cinul monahal și poporul dreptcredincios din Arhiepiscopia Alba Iuliei își îndreaptă pioase gânduri de grațitudine și mulțumire față de Părintele lor duhovnicesc. În unisonul inimilor noastre, încărcate de entuziasm și speranță, Îl rugăm pe Hristos-Domnul, „Mai-Marele Păstorilor” (1 Pt. 5, 6) să-i dăruiască iubitelui nostru Arhiepiscop Irineu multă putere și înțelepciune în oblăduirea dreptslăvitorilor creștini, spre cunoașterea adevăratului ideal al vieții pământești.

Întru mulți și binecuvântați ani de rodnică arhipăstorire!

**Permanența
Consiliului Eparhial**

Conferințe pastoral-misionare în protopopiatele Reghin și Mureș

În zilele de 12 și 13 iunie a.c., Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a participat la conferințele preoțești organizate în protopopiatele Reghin și Târgu-Mureș, sub genericul *Dimensiunea teofanică și latreutică a cultului sfințelor icoane*. După slujba de *Te-Deum*, preoții au susținut referate despre valoarea dogmatică, morală și liturgică a sfințelor icoane,

despre rolul marilor sfinți apărători ai cultului acestora și au prezentat câteva aspecte esențiale legate de estetica spațiului eclesial și de importanța pedagogică a icoanelor în viața Bisericii. Aceste conferințe prezidate de către Ierarhul nostru s-au încadrat, din punct de vedere tematic, în planul cadru al Anului omagial, stabilit de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

În cadrul acestor conferințe pastoral-misionare, Arhipăstorul Alba Iuliei a pus la inima slujitorilor Sfințelor Altare cuvinte duhovnicești despre importanța icoanei în tradiția ortodoxă. În acest sens, Înaltpreasfinția Sa a spus: „Icoanele ortodoxe pot fi numite nu numai ferestre spre cer, ci și uși către Împărăția cerurilor. De-a lungul veacurilor, ele au însoțit și au confirmat cuvintele Sfințelor Scripturi, învățăturile Sfințelor Tradiții și viața plină de har și de adevăr a Bisericii Ortodoxe. Icoanele ortodoxe ne arată cum viața sfinților reprezentați în ele a fost o continuă transcendere de la umanul supus patimilor la o viață de totală dăruire lui Hristos. De aceea, simpla vedere a icoanelor ne îndeamnă «să evităm cele rele și să râvnim virtuțile», precum afirmă Sfântul Ioan Damaschin”.

Pr. Daniel Cioloicoiu

Parohia Uila, protopopiatul Reghin, la ceas aniversar

Este luna lui Cireșar, când Sânzienele își despletesc coșițele aurii peste câmpuri, iar holdele fremătă melancolic în adierea blândă a vântului văratic. E ziua în care credințele ancestrale ale străbunilor se metamorfozează la întâlnirea cu iubirea hristică, aprigele Drăgaice sunt îmblânzite, iar misterioasa Sânzienea îi cedează locul la fel de aprigului *Sanctus Johannis*. Sărbătoarea holdelor și a bucuriei belșugului reprezentată de Sânziana devine, pe căi doar de Dumnezeu știute, *Sanctus dies Johannis*, sau Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul, sărbătoare a nașterii și a vieții, a împlinirii milenarelor făgăduințe divine.

Pentru creștinii din satul Uila, protopopiatul Reghin, ziua de 24 iunie reprezintă momentul împlinirii unui deziderat vechi de câteva decenii: acela de a avea o biserică în care să-și înalțe rugăciunile, să-și plângă morții, să-și boteze copiii, să-și cunune feciorii și fetele. În luna aceasta se împlinesc 20 de ani de când acest vis frumos al câtorva generații a devenit realitate.

Deși începuturile satului Uila se pierd în negura vremurilor în care cavalerii Apusului plecau în cruciade, istoria Ortodoxiei pe aceste meleaguri mirifice este relativ nouă. Ea începe în vremurile tulburi ce au urmat celei de-a doua Conflagrații Mondiale, când sute de mii de români au fost deșezărați ca niște arbori seculari din glia străbună și strămutați pe alte plaiuri, din motive pe care nu le vom dezbate acum. Astfel, au fost colonizate în Uila mai multe familii de români din zona Tulgheșului, a Topliței și a Ghimeșului, care au adus cu ei Ortodoxia străbună și au păstrat-o cu adâncă pioșenie, deși nu aveau nici preot, nici biserică. În aceste condiții, a continuat, totuși, viața religioasă, urmând parcă un scenariu descris în Faptele Apostolilor. Românii s-au rugat prin casele semenilor lor, în casa parohială evanghelică, sau chiar în Biserica Evanghelică din sat, Sfânta Liturghie fiind săvârșită de către preoți dedicați misiunii pastorale, venind cu căruța peste deal, de la Teaca, Logig sau Posmuș, iar apoi de la Batoș.

Visul de a avea o biserică i-a animat neconținut pe români, iar la 24 iunie 1991 s-a făcut pasul uriaș, și anume așezarea pietrei de temelie pentru noul locaș de cult. Crucea lui Hristos era, în sfârșit, înfiptă adânc în dealurile Uilei și rodul său s-a văzut foarte repede, pentru că o mână de oameni (în jur de 200) au izbutit să o finalizeze în doar șase ani. La 27 iulie 1997 visul a devenit realitate: darul pe care oamenii îl făcuseră lui Dumnezeu devenea, prin sfințire, darul lui Dumnezeu pentru oameni. Și, iată cum un gând a devenit faptă și pământul cer, prin credință, tenacitate și multă rugăciune.

Biserica ortodoxă din Uila este dovada că nimic nu îi este cu neputință celui care crede până la capăt. Chiar dacă drumul de la crălădă până la fluture este uneori lung și anevoios, în cele din urmă fluturele se arată în toată splendoarea zborului său și-i cheamă pe toți să i se alăture în acest zbor îndrăzneț către ținta finală, care este Răsăritul Cel de Sus.

Pr. Daniel Cota

Evenimente

Momente festive ale școlilor teologice din Arhiepiscopia Alba Iuliei

În data de 8 iunie a.c., Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a săvârșit, în Catedrala *Reîntregirii*, slujba de *Te-Deum* cu ocazia revederii absolvenților Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan”, promoția 1997. Evenimentul festiv a debutat cu oficierea Sfinței și Dumnezeieștii Liturghii de către Preasfințitul Părinte Ignatie Mureșanul, Arhieru-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, foști colegi de generație.

Cu acest prilej, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a rostit un cuvânt de învățătură despre valoarea timpului pentru lucrarea mântuirii noastre și despre caracterul ireversibil al acestui capital aflat la îndemâna omului. „Noi pe pământ suntem străini și călători, cetățenia noastră fiind în ceruri. Ținta călătoriei noastre și locul de odihnă care ne așteaptă se află dincolo de colinele și văile, de munții și câmpiile, de tristețile și searbedele bucurii ale acestui cotidian banal. De aceea, trebuie să ne punem în ordine propriul suflet, trăind în profunzime și în deplină coerență îndatoririle noastre de creștini. Sfântul Apostol Pavel, în Epistola către Filipeni, ne îndeamnă să lucrăm la mântuirea noastră cu frică și cu cutremur, iar Sfântul Dionisie Areopagitul spune atât de frumos că Dumnezeu ne-a acordat îndumnezeirea însăși, procurând celor care se îndumnezeiesc putere pentru aceasta”.

Tot în această zi, Ierarhul nostru a participat la festivitatea de absolvire a studenților Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia. După săvârșirea Sfinței Liturghii, Arhipăstorul Alba Iuliei a oficiat slujba de *Te-Deum*, la care au luat parte absolvenții celor trei specializări: Teologie Pastorală, Teologie-Asistență Socială și Muzică religioasă, preoții profesori, părinții și invitații acestora. După momentul de rugăciune, în Aula „Dimitru Stăniloae” a avut loc cursul festiv, în care au fost roșite discursurile îndrumătorilor și ale șefilor de promoție și a fost predată simbolic cheia, de către absolvenți, colegilor lor mai mici.

La finalul evenimentului festiv, Părintele nostru Arhiepiscop le-a adresat celor prezenți un cuvânt de învățătură, în care a spus: „Hristos-Domnul este cheia tuturor problemelor, acționând prin Duhul Sfânt asupra noastră și asupra evenimentelor din lume. Mântuitorul nostru este nu doar martor al adevărului, ci Adevărul însuși. El nu este doar cale a vieții, ci Viața însăși. El nu este doar rază de lumină, ci Lumina însăși. Esențial pentru noi este să nu Îl uităm, să-l vorbim cu toată dragostea și să Îl privim cu toată încrederea pentru că El este Acela Care nu dezamăgește nicicând și dăruiește întotdeauna mai mult decât a făgăduit. Alipiți de Hristos, noi avem sens pentru existența noastră pământească și avem energie pleneră spre a ne îndeplini cu bună rodire misiunea noastră, profesia noastră”.

Pr. Oliviu Botoi

Revederea absolvenților promoției 2007 a Seminarului Teologic Ortodox din Alba Iulia

În data de 9 iunie a.c., la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, a avut loc întâlnirea de 10 ani de la încheierea cursurilor a absolvenților promoției 2007. Evenimentul a debutat cu Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, la care au slujit părinții profesori de la instituția de învățământ teologic și tinerii preoți care s-au format în această școală ca slujitori ai Sfințelor Altare. Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a oficiat slujba de *Te-Deum* și a rostit un cuvânt de învățătură despre datoria și bucuria creștinului de a trăi cu adevărat o viață în Hristos. Înaltpreasfinția Sa a spus următoarele:

„Dacă vrem să trăim cu rost, cu sens, să fim prolifici pe arena istoriei, în aceste decenii puține pe

care le trăim, și apoi să primim cunună mântuirii care nu se ofilește niciodată, trebuie să ne ancorăm în viața noastră în Hristos, Stăpânul istoriei, Domnul vieții, Alfa și Omega, asigurarea oricărei făgăduințe, Care, în Evanghelia după Ioan, ne spune: «Cel ce ascultă cuvântul Meu și crede în Cel Ce M-a trimis pe Mine are viață veșnică și la Judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață». Dacă noi ne alipim de Hristos sau stăm în El ca mlădița în butucul vieții, nu vom avea numai viața veșnică dincolo de barierele mormântului sau granițele morții, ci chiar și aici pe pământ El ne dă sens, ne dă lumină, iluminare minții, înviorează duhului și răspuns la toate problemele noastre”.

Dorin Ursu

Preot Andrei-Nicolae Dan (1946-2014), părinte blând și iubitor de comuniune

În acest an, se împlinesc 3 ani de la trecerea la cele veșnice a părintelui Andrei-Nicolae Dan, vrednic păstor de suflete în vremurile grele ale comunismului, în parohia Reciu, protopopiatul Sebeș, județul Alba, localitate în care s-a născut la data de 5 decembrie 1946, din părinții Gheorghe și Elena. Acolo și-a desfășurat misiunea pastoral-misionară între anii 1971-2012, iar acum așteaptă veșnica răsplată de la Dreptul Judecător (cf. Is. 49, 4).

Aducem un pios omagiu acestui fiu al Bisericii strămoșești și al satului Reciu, care a renunțat la comoditatea acestei lumi și a urmat cursurile Seminarului Teologic din Curtea de Argeș, pe care le-a absolvit în anul 1971, an în care și-a întemeiat o frumoasă familie cu distinsa doamnă preoteasă Paraschiva, fiind binecuvântați de Dumnezeu cu doi copii: Adrian și Romana.

A fost paroh în satul natal timp de 40 de ani și a avut de depășit multe încercări, știut fiind că „niciun proroc nu este bine primit în patria sa” (Lc. 4, 24), însă s-a purtat cu multă bună

cuviniță, atât cu cei în vârstă, cât și cu cei mai tineri, fapt ce l-a făcut să fie respectat de către credincioși. Chiar dacă părintele Andrei nu s-a evidențiat prin calități vocale sau oratorice, în schimb, avea o blândețe, o sinceritate și o curățenie a inimii, care te cuceau imediat ce îl cunoșteai.

Un dor i-a rămas neîmplinit: acela de a vedea ridicată biserica nouă din centrul satului, pe fundația ce era pregătită. Vechea biserică de pe deal, vizibil afectată de izvoarele de deasupra ei, nu mai prezenta siguranță pentru oficierea sfintelor slujbe, astfel că, după pensionarea părintelui Andrei, noul preot paroh Ioan Burja, cu un elan specific tinereții, a demarat construcția noii biserici, care se înalță prin jertfelnicia fiilor satului și a altor binefăcători.

În anii când am fost protopop în Sebeș, am colaborat cu părintele Andrei și credincioșii din Reciu, timp în care am remarcat strădania sa pentru vestirea Evangheliei lui Hristos, întărirea nădejzii păstorilor săi în ajutorul lui Dumnezeu, precum și sârguința de a răspândi pacea, fericirea și credința, la sfârșitul misiunii sacerdotale având sentimentul curat că și-a împlinit datoria (cf. I Cor. 9, 16).

Ne rugăm Domnului Iisus Hristos să-l odihnească pe iubitul părinte Andrei cu cei drepti în Împărăția Sa și să aibă grijă de el (cf. Înț. 5, 15), iar pe membrii familiei sale și pe credincioșii din Reciu să-i ocrotească cu harul și cu iubirea Sa de oameni.

Veșnică să-i fie pomenirea!

Pr. Eugen Moldovan

La inițiativa părintelui profesor universitar doctor Mihai Himcinschi, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, a avut loc, în Aula Magna „Dumitru Stăniloae”, o conferință cu privire la clarificarea unor aspecte legate de Sfântul și Marele Sinod din Creta, susținută de către părintele profesor universitar doctor Viorel Ioniță, o autoritate consacrată teologic și care argumentează și explică necesitatea implicării vizionare a Bisericii Ortodoxe, în contextul atâtor provocări la adresa învățării de credință. Sfântul și Marele Sinod desfășurat la Academia Ortodoxă din Creta în perioada 16-26 iunie 2016 suscită încă de la anunțarea

convocării lui părerii contradictorii care, din păcate, s-au coagulat în grupări eterogene, unele centrifugale, altele centripetale, cu tendință schismatică. Cred că este rezonabil să admitem imposibilitatea unui consens absolut în privința receptării acestuia, însă mulțimea de opinii, de atitudini contrastante și unele chiar tendențioase, fără niciun fundament, mai ales în mediul virtual, au creat o atmosferă de confuzie generală.

O atare atmosferă se cere deslușită în vederea unei receptări generale, obiective, a Sinodului din Creta, iar prin conferința susținută de către părintele profesor Viorel Ioniță am avut parte de o valoroasă și temeinică prezentare a problematicei din Creta. Discursul părintelui s-a caracterizat prin claritate, concizie, coerență, în contextul confuziei generale amintite, iar ideile au fost bazate pe documente, fie cele emise de către Sinod, fie altele conexe, ceea ce a conferit expunerii sale obiectivitate și transparență teologică.

În cadrul acestei retrospective, părintele a prezentat succint cele cinci conferințe panortodoxe și temele de discuții ale mult doritului Sinod Panortodox. Informațiile furnizate au fost foarte valoroase pentru înțelegerea diacronică și multilaterală a Sinodului organizat

Părintele nostru între sfinți Chiril al Alexandriei a fost Patriarh al acestei cetăți pe vremea apogeului ei în sânul Imperiului Roman. Sfântul Chiril a fost un scriitor prolific, în perioada controverselor hristologice din sec. IV-V. A fost figura centrală a Sinodului de la Efes, din anul 431, care a culminat cu îndepărtarea lui Nestorie din scaunul de Arhiepiscop al Constantinopolului. Sfântul Chiril s-a remarcat printre Părinții Bisericii, iar faima sa în lumea ortodoxă i-a adus numele de „Pecete a tuturor Părinților”.

S-a născut în jurul anului 378, într-o localitate mică din Egipt, Theodosios, aproape de Malalla el Kobra din zilele noastre. Educația sa, reflectată în scrierile lui, dovedește cunoașterea autorilor creștini ai vremii, printre care: Eusebiu de Cezareea, Origen, Didim cel Orb, precum și a scriitorilor Bisericii alexandrine. Bogata sa corespondență cu Episcopul Celestin al Romei face dovada unei profunde cunoașteri a limbii latine. Educația pe care a primit-o era specifică epocii sale: între 390-392, când avea 12-14 ani, a făcut studii de gramatică, între 393-397, de la 15 la 20 de ani, a studiat retorică (științele umaniste de astăzi), și între 398-402 a făcut studii biblice și de teologie creștină.

După moartea patriarhului Teofil, la 15 octombrie 412, Sfântul Chiril a fost ales patriarh, în ciuda opoziției îndârjite a susținătorilor candidatului arhidiacon Timotei, în atmosfera instabilă a Alexandriei.

Patristica

Sfântul Chiril al Alexandriei

În primii săi ani de patriarhat, a fost prins în problemele unui oraș cosmopolit, în care animozitățile dintre diferitele partide creștine, evrei și păgâni luau adesea forme violente. Acestea se suprapuneau pe fondul rivalității dintre Alexandria și Constantinopol și pe cel al conflictului dintre școlile alexandrină și antiohiană, în ceea ce privește gândirea eclezială, evlavia și discursul teologic. Aceste probleme s-au acutizat în anul 428, când scaunul din Constantinopol a devenit vacant. Nestorie, ca reprezentant al partidului antiohian, a fost întronizat ca Arhiepiscop al Constantinopolului la 10 aprilie 428 și a inflamat și mai mult spiritele, susținând că termenul *Theokotos* (Născătoare de Dumnezeu) nu reflectă în mod adecvat poziția Fecioarei Maria în relația sa cu Iisus Hristos.

Poziția teologică a Sfântului Chiril în disputele hristologice din timpul său a fost subiectul multor studii și discuții, el fiind revendicat ca sfânt atât de Bisericele ortodoxe, cât și de cele orientale (monofizite). Totuși, lucrările teologice ale reprezentanților acestor două familii creștine (a căror dialog teologic a fost oficializat în anul 1985) au confirmat că a existat o neînțelegere terminologică vizavi de termenul grec *physis*. Pentru Sfântul Chiril, în formularea sa, *mia physis tou Theou Logou sesarkomeni*, termenul *physis* se referea la Persoana lui Hristos-Dumnezeu adevărat și Om adevărat. Termenul *physis* este, deci, echivalent termenului de *persoană*, ales de Sinodul IV Ecumenic de la Calcedon, la care

Sfântul Chiril nu a participat pentru că murise între timp.

În perioada timpurie a activității sale, ierarhul alexandrin a scris câteva exegeze, printre care: *Comentarii la Vechiul Testament*, *Tratat împotriva arianismului*, *Comentarii la Evanghelia după Ioan* și *Dialoguri despre Sfânta Treime*. În 429, în timpul când controversele hristologice au luat amploare, prin mulțimea scrierilor sale a ținut piept adversarilor săi. Atât scrierile, cât și teologia sa ocupă un loc important în tradiția Părinților și a Bisericii Ortodoxe până astăzi.

Sfântul Chiril a murit la 27 iunie 444, dar controversele au continuat și în deceniile următoare. Este prăznuit în Biserica Ortodoxă atât în ziua de 9 iunie, cât și pe data de 18 ianuarie, împreună cu Sfântul Atanasie al Alexandriei.

Sursa: Sfântul Chiril al Alexandriei, *Scrieri. Partea întâi*, în PSB 38, EIBM-BOR, București, 1991.

Părintele Profesor Viorel Ioniță, o voce autorizată să confirme acuratețea doctrinară și necesitatea pastoral-misionară a Sfântului și Marelui Sinod din Creta

ne în legătură cu Biserica de care aparține; 2. Autonomia și modul de proclamare – în cazul în care există două Biserici care acordă autonomia în același spațiu, atunci să se ajungă la o hotărâre panortodoxă; 3. Taina Cununii și impedimentele la căsătorie – Biserica recunoaște căsătoria, unirea dintre un bărbat și o femeie. După tradiția canonică nu sunt permise cununiile intercreștine, însă, cu toate acestea, se poate aplica principiul economiei, după o cercetare cu acrivie de către chiriurhul locului; 4. Relațiile Bisericii Ortodoxe cu restul lumii creștine – cea mai controversată temă și care a nemulțumit pe unii dintre membrii Bisericii, pentru că au fost numite unele confesiuni „biserici”. Cuvântul „biserici” a ridicat cele mai multe probleme. Acestea nu au fost numite „biserici” în sens ecleziologic, ci „biserici” din punct de vedere sociologic.

De asemenea, a amintit afirmația Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, care a spus clar că Sinodul din Creta nu are pretenția de a fi un ecumenic, ci se dorește ca acesta să aibă un caracter pastoral, prin care să se ofere răspunsuri pertinente și viabile la provocările lumii contemporane. Prin aceste precizări, părintele profesor a dorit să arate clar faptul că Sinodul din Creta nu poate fi numit ecumenic,

fiindcă nu a abordat chestiuni ce țin de învățătura de credință, ci doar de necesități pastorale ale Bisericii. Astfel, acuzația larg răspândită că prin Sinodul de la Creta s-a încercat schimbarea învățării de credință este nefondată și constituie o distorsiune gravă înțelegerii acestuia. Părintele profesor a menționat ferm și fără echivoc faptul că textele discutate și aprobate de Sfântul și Marele Sinod sunt corecte din punct de vedere ortodox și că nu conțin nicio afirmație în contradicție cu învățătura Bisericii.

În concluzie, temele acestui Sinod ar trebui să fie dezbătute la nivel național, în toate Facultățile de Teologie Ortodoxă, și anume la orele de seminar și de curs, la ședințele proeștice organizate de fiecare protopopiat în parte, la seriile duhovnicești din perioada posturilor, în cadrul omiliilor și a catehezelor din fiecare parohie și, de ce nu, să fie dată această temă ca și subiect de cercetare științifică: licență, disertație și chiar teză de doctorat. Prin toate aceste demersuri pastorale-misionare și printr-o informare generală și obiectivă a tuturor membrilor Bisericii, se vor risipi toate suspiciunile și neînțelegerile legate de acest subiect care bulversează de ceva vreme viața Bisericii.

Asist. univ. Răzvan Brudiu

Răspunsul Bisericii la întrebările societății

La Vecernia plecării genunchilor de la Cincizecime, Vohodul se face cu Evanghelia, ca la Vecernia din Dumnica Sfințelor Paști, sau cu cădelnița?

Tipicul prevede clar la Vecernia Cincizecimii vohod „cu cădelnița”, iar la Vecernia Învierii vohod „cu Evanghelia”. Motivul este clar: la Vecernia Cincizecimii nu urmează să se citească pericopa evanghelică; dimpotrivă, la Vecernia Paștilor, se citește pericopa arătării Celui înviat către apostoli, care s-a întâmplat exact în seara acelei zile.

Vohodul de la Vecernie, corespunzând „Vohodului mic” de la Dumnezeiasca Liturghie, deservește un scop practic, clar definit, care, din cauza evoluției ulterioare a practicii liturgice, nu mai este astăzi atât de vizibil. Sfântul Nicolae Cabasila consideră că „(fiecare din gesturi) se face... pentru nevoia care există... care este, de fapt, ducerea Evangheliei pe Sfântul Altar”. Această „nevoie” constă, pe de o parte, la Vecernia obișnuită – fără pericopă evanghelică – aducerea de tămâie la Sfântul Altar, în legătură cu care și există o aluzie clară în rugăciunea de intrare („îndreptează rugăciunile noastre ca tămâia înaintea Ta”). Pe de altă parte, la Vecerniile la care este prevăzută citirea Evangheliei, Vohodul se face „cu Evanghelia”. Această a doua variantă, exact din aceleași motive, este valabilă și pentru Vecerniile care sunt unite cu Dumnezeiasca Liturghie. Prin urmare, Vohodul Vecerniei se identifică cu Vohodul mic al Dumnezeieștii Liturghii, deoarece urmează să se citească o pericopă evanghelică. Prin extensie, același lucru este valabil și pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, al cărei Vohod se face „cu Evanghelia” (pomeniri de sfinți sau primele

trei zile ale Săptămânii Mari) dacă este prevăzută citirea unei pericope evanghelice, ori numai „cu cădelnița” în restul situațiilor, care sunt cele mai dese. Citirea paremiilor din Vechiul și Noul Testament la slujbele de Vecernie (la praznice, la pomeniri de sfinți care sunt hrana unor biserici, la Apostoli, la Vecernii din Postul Mare) nu influențează Vohodul, întrucât tradiția liturgică nu cunoaște o „intrare cu Sfințele Scripturi”. Intrarea de la Dumnezeiasca Liturghie sau de la Vecernie se face întotdeauna fie numai „cu Evanghelia”, fie numai „cu cădelnița”, după cum o impune „nevoia”.

În legătură cu Vecernia plecării genunchilor de la Cincizecime, am văzut undeva că s-a făcut Vohod cu Evanghelia, în ciuda prevederii clare din Tipic. Iar dacă judecăm după întrebare, se pare că acea situație nu a fost unică. Preoții s-au justificat prin aceea că „așa au preluat și ei de la ceilalți”. Cu siguranță, este vorba despre o imitare a practicii Vecerniei Învierii sau despre o influență a prochimului „Cine este Dumnezeu mare...”, care se cântă la ambele praznice. O altă explicație ar fi considerarea rugăciunilor plecării genunchilor ca ceva paralel cu lectura evanghelică, sau, în fine, pentru a se da mai multă grandoare momentului. Cu siguranță, această practică își are cauza ei în necunoașterea sau înțelegerea greșită a prevederilor tipiconale legate de acest subiect, în orice caz, nu cu un respect corect față de scopul liturgic practic al Vohodului. Acesta, chiar și în forma lui actuală, nu este un „vohod/intrare a Evangheliei” sau „vohod/intrare a cădelniței”, ci o intrare a preotului (sau a tuturor celor care slujesc) în altar (vezi și rugăciunea sfinteii Intrări de la Liturghie: „fă ca împreună cu intrarea noastră”). Este o intrare pentru a se citi Evanghelia sau pentru a se aduce tămâiere, după caz. Evoluția liturgică și diverse sim-

bolisme au umbrat oarecum acel „după nevoie” al Vohodului și l-au schimbat într-un fel de procesiune. În ciuda acestor lucruri, pragmatismul liturgic, după cum am văzut, se ascunde în prevederile tipiconale ce izvorăsc din această tradiție și rânduială inițială.

Cu această ocazie, trebuie să notăm faptul că la vohodul de la Vecernie „cu Evanghelia” o problemă ar fi dacă s-ar elimina de tot ofranda de tămâie; dacă, cu alte cuvinte, Vohodul ar trebui să se facă „cu Evanghelia” și „cu cădelnița” în același timp. Și aceasta deoarece în cazurile de Intrare „cu Evanghelia” rămâne ca rugăciune de intrare rugăciunea „Seara și dimineața și la amiază...”, cu referirea deja făcută la ofranda de tămâie. Acest tip mixt de Vohod l-am întâlnit în practica de astăzi în comunitățile de rit grec din Răsărit, care e posibil să păstreze anumite tradiții mai vechi. Potrivit acestora, la Vecernia Vinerii Mari, Vohodul se face „cu cea Mare (adică cu Evanghelia), fără tămâiere și sfeșnice”, probabil pentru caracterul de tristețe al slujbei. Dimpotrivă, la Vecernia din Sâmbăta Mare, adică la slujba de toată noaptea a Paștilor, Vohodul se face „cu cea Mare, ... cu cădelnița cea mare și cu trei sfeșnice”.

Ioannis Foundoulis, *Dialoguri liturgice*, Editura Bizantină, București, 2008.

Poesis - Poesis - Poesis

Există Dumnezeu
de Costache Ioanid

*Nu, nu suntem un vis, o întâmplare,
Un lut de sine însuși frământat.
Ci ne-a zidit, o Forță creatoare,
O-nțelepciune fără de hotare.
Există Dumnezeu cu-adevărat!*

*Nu, nu suntem jivine-ntunecate,
Gonite de un bici ne'nduplecat.
Ci noi avem un duh și-o libertate
Și-o inimă ce pentru ceruri bate.
Există Dumnezeu cu-adevărat!*

*N-ar fi simțit în veci de veci țărâna
Surâsul unui crin imaculat,
De n-ar fi-ntins Atotstăpânul mâna
Să umple-n noi de simțământ fântâna
Există Dumnezeu cu-adevărat!*

*Avem cu noi Scriptura ca dovadă,
Avem minuni și semne ne'ncetat.
Iar cine vrea pe Dumnezeu să-L vadă
Să stea în fața Lui pe baricadă!
Există Dumnezeu cu-adevărat!*

*Nu-i calea noastră veșnic înșorită,
Nu-i viață totdeauna un palat.
Dar o trăim, căci merită trăită,
Când, peste lumea asta mărginită,
Există Dumnezeu cu-adevărat!*

*Nu, nu suntem neant! Ce fericire!
Supremul adevăr s-a revelat.
Iisus e-n noi, lumini și iubire.
Iar moartea e un zbor spre nemurire.
Există Dumnezeu! Ce minunat!*

Spovedanie
de Zorica Lațcu

*Doamne, dintr-a inimii prisacă,
Dorurile-n roi spre Tine pleacă.
Lungă-i calea foarte,
pân' la Tine...
Cum s-o afle biete-mi albine?
Fac popas în ierburi înflorite,
Spornic sug dulceața din ispite
Și să bea din floare dacă-ncearcă
Aripa de pulbere și-o-ncarcă.
Din măceș, din crini,
din mătrăgună,
Mirosul florilor
în stuți l-adună.
Mustul dulce-luminos le-mbată.
Au uitat spre Tine drumul, Tată.
Ca mărgăritarele-n șiraguri,
Lin s-așează faguri lângă faguri.
Doamne, într-a inimii prisacă,
Dorurile ceară or să-ți facă
Și din ceară Ți-oi aprinde Ție,
Măine, la Vecernie, făclie.*

Suflet stingher
de Angela Târnavean

*În rana sufletului meu stingher
Aprins-am o făclie din durere,
Și am s-o port cu mine-n veci,
Ascunsă într-un ungher de mistere.*

*Ea calea-mi luminează ne'ncetat
Prin întunericul durerii fremătat,
Iar pașii mei îi poartă fără noimă
Prin abisul ce mă înconjoară.*

*Tăcerea ei mă mângâie când plâng,
Răstălmăcesc ce-a mai rămas din noi,
Poteca vieții îmi pare o lungă iarnă
Și orice început va fi etern sfârșit.*

Cartea lunii

Missio Israelis. O lectură misionară a Vechiului Testament

Autor: Cosmin Lauran
Editura: Reîntregirea
Nr. pagini: 482
Anul: 2017

» continuare din pag. 2

Credințe și datini populare de „Sânpetru”

La marile sărbători calendaristice (*Crăciun, Anul Nou, Bobotează, Sângiorz, Sânziene*), Sânpetru poate fi văzut de pământeni la miezul nopții, când se deschide pentru o singură clipă cerul, stând la masa împărătească, în dreapta lui Dumnezeu. Sfântul Apostol Petru este cel mai cunoscut sfânt al calendarului popular. Importanța sărbătorii este subliniată de postul care o precede, *Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel*, cu număr variabil de zile. Local, sărbătoarea era anunțată de anumite repere cosmice și terestre: apariția

licuricilor, amușitul cucului, răsăritul constelației *Găinușa* și altele. Tradiția spune că, demult, Sfântul Petru a fost acuzat că a furat niște opinci de la un om. Apoi, căutându-le atent, păgubașul le-a găsit în traista sa. Pentru această acuză nedreaptă, Sfântul Petru i-a osândit pe oameni să postească în perioada premergătoare praznirii sale. Se cunosc mai multe tradiții, obiceiuri, dar și superstiții legate de postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Ion Ghinoiu, în cartea *Obiceiuri populare de peste an*, prezintă astfel de obiceiuri: „Cine se scoală

în fiecare zi din acest post ca să privească răsăritul constelației *Cloșca* nu va duce lipsă de nimic și-și va putea face toate treburile... Gerul stă până în *Postul Sânpetru* pe ape și dă bruma, apoi se ridică și se duce cu totul până la *Sfânta Maria*, când vine iar”. De asemenea, Gh. F. Ciaușanu, în lucrarea *Superstițiile poporului român*, notează că femeile nu lucrează nimic în casă, deoarece în aceste zile trec *Frumoasele*, care strâmbă trupul femeii găsite lucrând. Tot acum, femeile leagă copilele la grumaz usturoi sau pelin, sau le pun la tălpi aceste plante, ca atunci când trec *Frumoasele* să nu le poată face nimic.

Sfântul Petru este patronul agricultorilor. În calendarul agricol, sărbătoarea are o mare însemnătate, iar oamenii satelor o respectă cu strictețe. Se spune că de sărbătoarea Sfinților Apostoli nu se scutură merii, pentru că altfel peste recoltă se va abate grindina. Până în această zi, nicio femeie nu trebuie să mănânce mere, pentru a nu-i supăra pe morți. În ziua sărbătorii se

obișnuiește să se împartă și pomeni de sufletul celor adormiți (*Moșii de Sânpetru*). Femeile duc la biserică mere dulci sau acre, colivă, colivă în faguri și lumânări. Ritualurile alocate acestei zile au uneori și ușoare conotații de cochetărie. Se spune că oamenii pistruiați, ca să scape de pete, trebuie să se spele pe față cu apă, la miezul nopții, imediat după primul cântat al cocoșului.

În unele zone din țară, se spune că Sfântul Petru stăpânește balaurii, care sunt făpturi cerești, ce îl ajută la fenomenul grindinei. Ca să nu cadă piatra și să le distrugă oamenilor culturile, aceștia țineau strict Postul lui Sânpetru și nici nu lucrau timp de trei zile. De asemenea, nu se lucrează, pentru ca lupii să nu aducă pagube. Când tună la Sfântul Petru, în anul acela nu vor fi alune și nici nuci, căci le mănâncă viermii și cad. Tudor Pamfile, în lucrarea *Sărbătorile la români*, consemnează: „Poporul crede că Sfântul Petru e mâna dreaptă a lui Dumnezeu și de aceea îl aflăm din povești, coborându-se și amestecân-

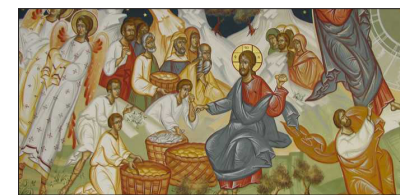
du-se printre oameni, alături de Ziditorul, îndreptând laolaltă cele nu tocmai bine alcătuite, îmbucurându-i pe cei mergători pe căile dreptății și înfruntându-i pe trufași și pe rătăciți. Tot ce face Sfântul Petru e primit și de Dumnezeu.

Se spune în popor că la solstițiul de vară cucul amuțește. Pasărea fără cuib își pierde glasul de *Sânziene* sau de *Sânpetru de Vară*, când, zice tradiția, cucului îi vine de hac un bob de orz. Cântecul său, orologiu pentru măsurarea timpului în calendarul popular, începe să fie auzit la *Blagoveștenie* sau de *Ziua Cucului* (25 martie). În tradiția populară, acestei pasări i s-au atribuit și proprietăți de oracol. Cucul îi ursește omului, prin modul diferit de a cânta (locul, numărul de câte ori cântă, pe ce stă când cântă), norocul, sănătatea, căsătoria sau moartea. Oamenii satului știu că după amușitul său nu mai este mult până la seceriș. La *Sânpetru de Vară* încează și cântecul privighetoarei.

Petruța Pop

Glăsuț Evanghelic

Suntem înrolați într-o lume împietrită moralmente, o lume *autoștată* doar în ignoranță și nedefinire, care trăiește în eroare și refuză, sistematic, mai multul limitelor sale, „miracolul atât de rar al schimbării la față”, adică. O lume care nu face nimic spre a înfrunța și a-și înțelege finitudinea, carențele și drumul greșit pe care rulează, o lume a cărui destin ne *contaminează* într-atât și pe noi, încât riscăm să eșuăm în condiția de *pseudo-formatori* de opinie morală. Pentru că, și noi trăim la fel de departe de ceea ce înseamnă adevărata libertate, adevărata frumusețe morală, adevărata eliberare; culpa și capetele noastre de acuzare nu mai pot invoca presiunea de niciun fel, cu atât mai puțin lipsa libertății, ci în „nepuțința și neștiința noastră de a fi cu adevărat liberi”, în lipsa oricărui opis al emoțiilor altisime, din rațiuni eminamente dezonorante, ne căutăm mereu falși stăpâni, falși dumnezei, false argumente, false preocupări, false idealuri, fals rost (*falsuri*, care, nu doar că sunt profund anti învățăturii de credință christice, dar care nu au nimic în comun nici cu cel mai banal cod moral); retorica sofisticat-silogistică, în cauză, intră sub incidența suspiciunii recurente. Trebuie să știm să mai și mulțumim, nu numai să cerem și să comentăm, să punem măsură *excesului* verbal (știut fiind că părinții recomandă doar ca „supliment” la faptele vorbite); pentru că, doar *in honorem*, fiecare clipă a duratei noastre va să fie plină de iubirea, îngăduința, atenția și darurile lui Dumnezeu, pe care, dacă ar fi să le *contabilizăm*, am fi fascinați de mulțimea lor; pentru că, aici pe pământ, indiferent de statutul nostru, tot ceea ce avem sunt daruri

de la Dumnezeu, de la cele mai neînsemnate până la cele mai prețioase. Toate darurile și bucuriile și necazurile și lupta și neliniștile noastre alcătuiesc viața – *valoarea atât de splendidă în unicitatea ei*, cum ar zice Nichita Stănescu și deopotrivă de ireversibilă și *irepetabilă*, susține Rafail Noica; așadar, să-i mulțumim lui Dumnezeu pentru timpul pe care ni l-a dat, să-i mulțumim pentru viață.

Duminica a 4-a după Rusalii (Vindecarea slugii sutașului); Ev. Matei 8, 5-13;

Duminica a 6-a după Rusalii (Vindecarea slăbănogului din Capernaum) Ev. Matei 9, 1-8;

Duminica a 7-a după Rusalii (Vindecarea a doi orbi și a unui mut din Capernaum); Ev. Matei 9, 27-35;

Duminica a 8-a după Rusalii (Înmulțirea pâinilor); Ev. Matei 14, 14-22;

Nu este suficient să purtăm *calificativul* de creștin, pentru a intra definitiv sub incidența mântuirii (evident, nu facem referire la mântuirea obiectivă). Evanghelia acestei duminici este edificatoare, lămuritoare, imperativă și are explicit un caracter de profundă pedagogie divină; un păgân, dar, sutașul roman, prin bunătate, smerenie și credință l-a impresionat într-atât pe Iisus, încât Fiul lui Dumnezeu s-a minunat și a exclamat: „la nimeni în Israel n-am găsit atâta credință”. Iar fiii Împărăției, vorbim despre acei care se consideră *a priori* predestinați fericirii veșnice, pot avea surpriza de a se trezi aruncați „în întunericul cel mai din afară”. Concluzia, fără echivoc, este că nu se poate vorbi niciun fel despre credință fără fapte, de viață, de iubire, de slujire (nu atât ritualistă), probatorii, care să producă consecințe. Iată, cum

un simplu, dar atât de suav, gest înlătură răul și anteamază paradigma luptei subtile cu „grandoarea”, perfidia, disimularea, atracția și *molimarea* lui, a răului. Gratulând un spirit comparabil, cel donquijotesc, academicianul Francesco Rico, parafrază, ne ajută pe fiecare dintre noi să ne explorăm angoasele, frustrările și uratul moral îngropate în tot atâtea secrete, dar și să ne călăuzim, avântăm și eliberăm visurile, chiar dacă de neatins; și așa, să ne acceptăm și cunoaștem limitele care trebuie depășite; „materia primă” sunt în cauză cuvintele și viața interioară și visurile. Tocmai, pentru că, ele alcătuiesc în jurul nostru, *apotropaic*, o cunună de fapte bune/frumoase, iar inima/sufletul este locul unde ele strălucesc și de unde radiază și fericesc.

Cele relatate de Mântuitorul în pericopele evanghelice ale duminicilor a 6-a și a 7-a după Rusalii se petrec în Capernaum, loc atât de drag Mântuitorului. În relația Dumnezeu-om avem de-a face cu acea avalanșă de milă și condescendență, de spontaneitate și responsabilitate asumată și înțeleasă, pe de o parte; cât și cu iluzia și intuiția convertită în speranță, credință și răsplăt, pe de altă parte. Sau, cu alte cuvinte, Fiul lui Dumnezeu – *o figură deșertică* pentru ticăloși, pentru netrebnici și ignoranți, și rațiunea de a fi și nădejdea supremă pentru alții, în speță pentru cei ablativi stării de înțelegere și moralitate superioare – trimis direct de Dumnezeu-Tatăl, caută să determine și să relanseze la parametri superiori, să reînnoieze și să salveze natura umană atinsă de păcat, de disperare și suferință. Demers în care, vedem, Fiul lui Dumnezeu răstoarnă cutume și ordini socio-morale, înfierăază și denunță *metehne* și nu ezită

să petreacă, din rațiuni superioare, în mijlocul ostracizațiilor, a marginalizațiilor, a cerșetorilor și a prostituatelor. Demers și inițiativă, pe cât de nobilă și temerară, pe atât de *provocatoare*, de incomodă, de disconfortantă, de generatoare de planuri de răzbunare, la nivelul mai-marilor vremii; demers și inițiativă care a stârnit patimi și resentimente aproape imposibil de învins, pentru că nimic nu este mai periculos ca *cerbia* și *viclenia* umană, din nefericire. Parcă îi auzim pe fariseii de odinioară, prototipuri fidele ale fățarnicilor de azi, spunând: „noi avem legile noastre și tradiția și drepturile noastre și nu vrem schimbare; tu du-te, Hristoase, că noi în lumea noastră musai să dominăm, să facem tot ce vrem, nu ne sta în cale!”. Numai că, Hristos nu i-a ascultat nici atunci și nu-i ascultă nici astăzi, chiar dacă, mulți dintre noi, etalând viclenia *cabalică* nu ezită să trădăm, să maculăm, să terfelim și urășim totul, înspre propria desfătare, îndestulare, căpătuială, spoială; așa încât, dacă Dumnezeu ar gratifica osârduia cu care punem în același „potir” al transsubstanțierii/metanoiei/devenirii vocația cu perorația, chemarea cu deturnarea, lucrarea cu simularea, numaidecât am primi premiul de excelență (din fericire, însă, există și obștea fidelilor și frumoșilor de inimă care copleșește prin vrednicie și râvnă pastorală).

Avem de-a face în pericopa Evanghelică a 8-a după Rusalii cu întâia *înmulțire minunată a pâinilor*. Vedem, dar, nu doar atotputernicia Mântuitorului, nu doar mila Sa față de mulțimile înfometate, cât, mai ales, un act de asemenea de înaltă și subtilă *pedagogie divină* (Iisus a știut că acele mulțimi care l-au urmat și l-au

ascultat ore în șir, care credeau în El mai presus de orice, care au primit cu atâta răbdare și cuminenție merindea pentru suflet, erau atât de convinse că Învățătorul le va rezolva și problema hranei trupesti; fapt petrecut aievea, și așa, *strategia* lui Iisus s-a dovedit a fi fără cusur. Putem înțelege sensul și tâlcul minunii enunțate, pornind de la teza lui Maxim Gorky, potrivit căreia, omul fie că este, *obiectiv*, într-o situație dată, în lăuntru lumii, fie se plasează, *subiectiv*, în mod orgolios, în centrul ei. Cu alte cuvinte, în anumite împrejurări, omul se crede *axis mundi*, crede că i se cuvine totul, că Dumnezeu Însuși trebuie să-i facă pe plac, neîncetat; în această situație s-au plasat și acei apostoli care au avut o percepție greșită față de intenția lui Iisus, și i-au recomandat să-i trimită pe oameni să-și procure singuri hrana. Iată, cum natura umană, indiferent de condiția, de statutul ei, este profund *failibilă*; singură judecata lui Dumnezeu, planul Lui, lucrarea Lui, determinările Lui, poartă pecetea deplinătății, a înțelepciunii, a infailibilității, a slujirii, a dăruirii *suverane și mântuibile*. Întotdeauna, dar, oamenii frumoși de inimă, se zice, au gândul „ciulit” către Dumnezeu și sunt/trăiesc în afara păcatului, tocmai pentru că nu uită nicio clipă „sursa vieții”; și așa, „pornind de la antropologia paulină, mistica răsăriteană postulează că duhul omului este partea superioară – fină, infailibilă – a sufletului, fără a fi altceva decât acesta; duh, care doar *sărăcit* de ezitare și de umbra păcatului, astfel eliberat, devine ablativ înduhovnicirii și înțelegerii Împărăției cerești”.

Pr. Iosif Zoica

„Tu ești Hristosul (...) tu ești Petru” (Mt. 16, 16.18)

Dialogul comuniunii în comuniunea dialogului. Gânduri la praznicul Sfinților Apostoli Petru și Pavel

Ficțiunea literară dostoievskiană a *Legendei Marelui Inchizitor* din romanul *Frații Karamazov* prezintă cititorului imaginea lui Iisus revenit pe pământ, ca martor tăcut al iubirii Tatălui, în opoziție totală cu „corectitudinea” dogmatismului ideologic al bătănului cardinal, Marele Inchizitor. Precum odinioară, în fața lui Pilat, așa și acum, Iisus tace în fața asceticului și preaputernicului cardinal. Exact la polul opus, pericopa evanghelică a praznicului corifeilor Apostolilor ne dezvăluie imaginea lui Iisus, care, deși stă în fața ucenicilor Săi, nu tace, ci vorbește; dar nu o face oricum, ci, după mărturia pescarului Simon, ucenicul Său, o face ca Cel Care este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu

Celui viu. Este, poate, una dintre cele mai controversate aserțiuni rostite la adresa unui om: „Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: Fericit ești, Simone, fiul lui Iona, că nu trup și sânge ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri. Și Eu îți zic ție, că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui. Și îți voi da cheile Împărăției cerurilor și orice vei lega pe pământ va fi legat și în ceruri, și orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat și în ceruri” (Mt. 16, 17-19).

Aserțiune plină de tâlc, ea este controversată nu pentru că nu ar fi adevărată, ci pentru că mult prea adesea, ea nu a fost corect înțeleasă. Făgăduința lui Iisus, tainică și în același timp plină de lumina revela-

ției, vine ca răspuns al mărturisirii pescarului Simon, dar, care este, de fapt, mărturisirea tuturor celor dimpreună cu el. Că lucrurile stau așa, se vede din însăși întrebarea lui Iisus: „Dar voi cine ziceți că sunt?”. Răspunzând Simon, o face în numele tuturor, al celui *voi*; nu doar în numele său, al unui *eu*. De aceea, răspunsul-făgăduință al lui Iisus se adresează tuturor; se adresează celui *voi*. Ceea ce Simon spune, nu spune, așadar, în numele său, ci este un răspuns al comuniunii, al dialogului frățesc, al lui *voi*, purtând amprenta revelatului, dincolo de orice logică a trupului și a sângelui. Este, de fapt, mărturia Bisericii, păstrătoarea și depozitara tezaurului revelat, garanția dialogului comunitar în comuniune dialogală.

Dumnezeu Se revelează întotdeauna Bisericii în ansamblul ei. Ideea de bază a pericopei este, așadar, tocmai aceasta și anume că, în Biserici, nu ideea de individualitate, de primat al individualismului absolut asupra celorlalți stă la baza ființării ei, ci ideea de comuniune, de partășie, de dialog comunitar al iubirii, care Îl descoperă pe Iisus ca fiind „Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu” (Mt. 16, 16). Și, pentru că Simon răspunde în numele tuturor, devenind prin aceasta Petru, stâncă, rocă, piatră, răspunsul lui Iisus se adresează tuturor

Apostolilor, acelu *voi*, Bisericii, care, iată, devine *petra*. Chiar dacă rostirea se face prin prisma lui Petru, aceasta se întâmplă doar pentru că el devine portavocea tuturor. Petru nu e singur, ci aparține celui *voi*; *Petru* devine el însuși parte integrantă a *petra*. Petru rămâne Petru numai în măsura în care rămâne în Biserici, adică în *petra*; altfel, redevine Simon. Tocmai de aceea, niciun om nu poate pretinde că ar poseda de unul singur adevărul revelat în integralitatea lui. Nu *Petru* este custodele, ci *petra*.

Dacă lucrurile ar fi stat altfel, Iisus i-ar fi făcut cu mult înainte făgăduința lui Natanael, care i se adresase individual lui Iisus cu apelativul „Hristos”, atunci când a fost chemat la slujirea apostoliei: „Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești regele lui Israel” (In. 1, 49). Natanael nu vorbește, însă, în numele Bisericii; el doar își exprimase uimirea față de Cel Care-l chemase la apostolat. Această mărturie individuală e rodul unui dialog cu premise logice, al unui dialog „individual”. Spre deosebire de Natanael, Petru nu rostește mărturia sa ca urmare a unor premise logice, ci ca urmare a unei revelații, a unei intervenții dumnezeiești făcută comuniunii ecclesiale, făcută celui *voi*, și nu unei mărturii individuale, fie ea

chiar una corectă, adevărată. Biserica este numai în integralitatea și integritatea ei „trupul tainic al lui Hristos” (Efes. 5), căruia Dumnezeu i se revelează ca izvor al vieții. În această comuniune de *petra*, atât Natanael, cât și Petru, nu sunt decât „mădulare, fiecare în parte”... *pietre* devenite astfel prin „piatra cea din capul unghiului”, prin „Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu”, și nu prin Simon, fie el chiar *Petru*.

Atunci când prin păcatul individualității care se leapădă de comuniune el redevine Simon, trebuie din nou integrat în *petra*, pentru a redeveni *Petru*: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât aceștia? El I-a răspuns: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a lui: Paște mielușei Mei” (In. 21, 15). Numai *dialogul comuniunii* care rămâne veșnic în *comuniunea dialogului* poate face din noi toți *Petru*, care să rămână de-a pururi în *petra*. Altfel, nu suntem decât Natanael, Simon, Pavel, simple pietricele lipsite de forța coeziunii *Pietrei* Celei din capul unghiului, lipsite de binecuvântarea descoperirii Tatălui Celui din ceruri, făcută în, prin și pentru *petra*, prin „Fiul Omului”, revelat ca „Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu”, ca *Petra super Petrum*.

Pr. Lucian D. Colda

Handicapul – factor de discriminare sau de diversitate în incluziunea profesională?

Incluziunea socială are în vedere modificarea atitudinilor comunităților, astfel încât și persoanele care tind să fie percepute diferite față de semenii lor să poată participa activ la viața societății, fără a exista riscuri precum izolarea, marginalizarea sau etichetarea lor. Printre grupurile care pot fi victime ale excluziunii sociale se evidențiază cel al persoanelor cu nevoi speciale. Precizăm faptul că dizabilitatea a constituit permanent un factor față de care diversele state au avut diferite atitudini.

Dacă inițial membrii acestui grup erau etichetați ca fiind ineficienți social, pe parcursul timpului s-au dezvoltat diverse politici care vizează nu doar protejarea lor, ci, mai ales, includerea lor pe piața muncii și, concomitent, urmărirea reacțiilor psihologice ale angajatorilor în raport cu această categorie.

Primul document în cadrul căruia s-a pus la nivel internațional problema integrării profesionale a persoanelor cu handicap a fost *Tratatul de la Amsterdam*, elaborat de țările membre ale Uniunii Europene, în anul 1997, în care apăreau principii precum: necesitatea non-discriminării, evidențierea faptului că o societate ar fi afectată de prejudecăți doar dacă nu ar apela la serviciile și competența tuturor membrilor săi, reliefaarea ideii egalității interumane indiferent de existența unor factori ca: apartenența etnică la alte grupuri decât majoritatea, existența

unor condiții socio-economice diferite, dovedirea flexibilității comunitare prin integrarea grupului persoanelor cu handicap în învățământul de masă și, ulterior, în viața profesională.

În România, până în anul 2006, nu a existat un cadru legislativ care să permită integrarea pe piața muncii a persoanelor cu handicap, lucru care dovedește că țara noastră a rămas marcată profund de perioada comunistă, în timpul căreia erau considerate utile social doar persoanele valide fizic. Constatăm faptul că adoptarea Legii 448/2006 privind *Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități* s-a făcut din dorința României de a-și alinia politicile sociale la cadrul legislativ deja existent în UE, deși până în anul menționat persoanele precizate nu aveau acces pe piața muncii. Acest fapt demonstrează atât reticența, cât și teama autorităților de a facilita integrarea socială totală a grupului vizat. Angajatorii reticenți la ideea integrării profesionale a membrilor acestuia motivează că aceștia fie sunt școlarizați la domiciliu, fie abandonează școala la un nivel care împiedică adaptarea lor la viața profesională.

Conform unei statistici realizată de Societatea Academică Română în anul 2009, 0% dintre persoanele cu handicap sunt analfabete, 20% au absolvit școala primară și gimnaziul, 40% au terminat 10 clase și școală profesională, iar 40% au studii superioare, fapt care demonstrează că, în pofida mentalității majorității societății, persoanele cu nevoi speciale sunt capabile să urmeze o școlarizare normală până la niveluri înalte.

În România, persoanele cu handicap pot fi încadrate în muncă în două moduri: ca angajat pe piața liberă a muncii, sau în unități protejate și autorizate. Conform Legii 448/2006, instituțiile de pe piața liberă a muncii ar trebui să aibă 4% dintre angajați recrutați din categoria analizată; în caz contrar, le revine obligația de a cumpăra de la unitățile autorizate produse fabricate de către persoanele cu dizabi-

lități. Dacă optează pentru neangajarea persoanelor din grupul țintă le revine obligația de a plăti statului o sumă numită *sistem de cotă*, care echivalează cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap. Sistemul de cotă este o taxă validată la nivel internațional, care are ca premisă obligația angajatorilor de a avea un anumit procent din personal recrutat din grupul persoanelor cu dizabilități. Cel mai adesea, nerespectarea acestor prevederi atrage sancționări financiare ale angajatorilor, iar fondurile străne sunt utilizate pentru servicii de recuperare sau reintegrare socioprofesională a persoanelor cu dizabilități.

Faptul că articolul 6 din Legea 448/2006, care prevedea beneficiile angajatorilor care cooperează în colectivul lor persoane cu handicap, a fost abrogat, precum și mentalitatea că doar funcționalitatea fizică îi conferă unei persoane eficiență profesională totală, a determinat apariția a două aspecte: dezinteresul majorității angajatorilor pentru integrarea profesională a persoanelor cu handicap și reducerea sistemului de cotă la simpla calitate de taxă suplimentară către stat, acesta nemaifiind perceput ca o sancțiune financiară pentru a cărei evitare antreprenorii să devină motivați să angajeze persoane cu handicap.

În urma sondajelor pe care le-am efectuat printre diverși manageri care au în subordine persoane cu handicap, s-au evidențiat următoarele opinii: în pofida existenței bolii, persoanele cu handicap sunt dornice să muncească, sunt dispuse să stea peste program fără a avea pretenții financiare suplimentare, sunt fidele față de firma angajatoare și sunt total integrabile în colectivul acesteia, cu care colaborează normal.

Disponibilizarea unei persoane cu dizabilități care nu comite abateri de la atribuțiile postului său este cea mai mare greșală a unui antreprenor și dovedește tendința acestuia de discriminare.

As. soc. Gabriela Mureșan

Actualitatea creștină

● Eveniment dedicat mărturisitorilor ortodocși în perioada comunistă și prezentare de carte, în Italia

Santuariu Caravaggio, în colaborare cu Asociația culturală IH.th.IS și Parohia ortodoxă românească din Cassano D'Adda a organizat duminică, 11 iunie a.c., manifestarea dedicată Martirilor creștini în perioadă comunistă în România. Ca o noutate, a avut loc și prezentarea volumului *Jurnalul fericirii* a lui Nicolae Steinhardt, tradus în limba italiană (*Diario della felicità*) și tipărit sub egida editurii Rediviva din Milano, în acest an. Această lucrare constituie primul volum al colecției de Spiritualitate a editurii menționate, colecție îngrijită de către părintele Gabriel Popescu.

Evenimentul s-a desfășurat în Santuario di Santa Maria del Fonte presso Caravaggio, potrivit Centrului cultural italo-român din Milano, printre invitați numărându-se și părintele Traian Stetco, Codrin Hârjoabă, președinte IH.th.IS, jurnalistul Antonio Buoizzi, părintele Gabriel Popescu și Violeta Popescu. În cadrul întâlnirii au fost analizate scurte documentare în limba italiană legate de Memorialul de la Sighet și prezentarea video a volumului *Le catacombe della Romania. Testimonianze dalle carceri comuniste (1945-1964)*.

În cadrul discuțiilor, doamna Violeta Popescu de la Centrul Cultural Italo-Român din Milano a vorbit despre instaurarea regimului comunist în România, represiunea religioasă, apărătorii ai credinței ortodoxe în timpul regimului comunist, Mișcarea Rugului Aprins, precum și mărturiile din temnițele comuniste.

Sursa: Basilica.ro

Creștini, știți că... ?

● Oare nu e minunat Dumnezeu și întru poezii Lui? Despre o poezie a lui Nichita Stănescu

Cu mai bine de 10 ani în urmă, ajuns pe la Universitatea de Vest din Timișoara și având ceva timp de așteptat până la un curs de după masa, m-am instalat în cea mai la-ndemână sală a bibliotecii „Simion Todoran”. Era una potrivită filologilor. Pe primul raft din calea ochilor mei se distingeau, cu o culoare deschisă, volumele cu poezii ale lui Nichita Stănescu, din edițiile complete scoase relativ recent de către domnul Eugen Simion, un cunoscut al poetului. Atenția, privind scrierile lui Nichita Stănescu, îmi fusese deja pregătită de către alt prieten de-al poetului, maestrul Sorin Dumitrescu, printr-o emisiune specială avută la unul din canalele TV, nu cu mult timp în urmă (Radu Moraru). Iau unul dintre volume, și consultând cuprinsul am văzut un titlu, *Timișoara*, motivant spre citire, aflându-mă chiar în orașul citat... Iată poezia (mi-am notat-o neapărat, se va înțelege de cel):

Timișoara

Nichita Stănescu
lui Anghel

În acest oraș
Inima mea a nins
Fulgi roșii, prieteni,
Peste catedrală și peste teatru.
Timișoara, oraș mai mare
Decât trupul meu,
Dar mai mic decât memoria mea.

Ca să te pot ține minte
Mai mic,
Ca să te uit
Mai mare.

Fel de scriere (1998)

Orice schimbare făcută cu vărsare de sânge nu e un lucru de dorit, căci „Ferițiți făcătorii de pace!”. Cred că acesta este înțelesul versului („Timișoara, oraș mai mic decât memoria mea”); dar dacă tot se-ntâmplă („Dacă vrei pace, pregătește-te de război!”), semn că răul încă are putere și se vrea stăpân, atunci jertfa aceea de o vei uita, te va mișora, te va devaloriza („Ca să te uit/ Mai mare”) pe tine, cel devenit nerecunoscător.

Bineînțeles că prima strofă nu poate să se refere decât la evenimentele din Decembrie '89. Piața Operei, unde s-a strâns acea mulțime de oameni, se află între catedrală și teatru iar evenimentele s-au întâmplat iarna și cu vărsare de sânge nevinovat („fulgi roșii, prieteni...”).

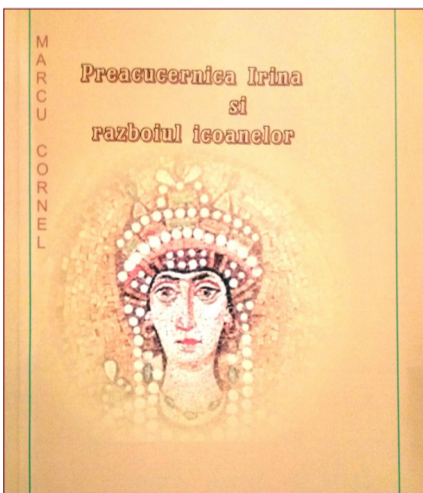
Te-ai mai putea gândi că poezia a fost scrisă în urma evenimentelor ca o cântare a unui poet pe marginea unor evenimente istorice. Dar autorul acestor versuri se mută din lumea aceasta în ... 13 decembrie 1983, deci, poezia a fost scrisă cu câțiva ani înainte de a avea loc evenimentele.

Oare nu e minunat Dumnezeu și întru poezii Lui?
(2017, anul omagial al martirilor temnițelor comuniste în Biserica Ortodoxă Română)

Adelin-Vasile Luca

Recenzie

Cornel Marcu, „Preacucernica Irina și războiul icoanelor”, Ed. Inspirescu, Satu-Mare, 2015

Timp de mai bine de un veac, în perioada 726-843, Imperiul Bizantin a fost marcat de erezia iconoclastă, care a avut grave consecințe nu doar sub aspect politic, ci și teologic. Această doctrină a promovat renunțarea la imaginile religioase și a cultului lor, avându-l drept promotor pe controversatul împărat Leon al III-lea (717-741), care, deși inițial a reușit să salveze Constantinopolul de invazia arabă (718) și să consolideze imperiul slăbit de un secol de cuceriri musulmane, în al zecelea an al domniei și-a mărturisit credința ico-

noclastă, distrugând icoana lui Hristos de deasupra Porții de Bronz a palatului imperial. Confruntat cu rezistența patriarhului Gherman, Leon al III-lea l-a înlăturat, proclamând un patriarh iconoclast. De asemenea, fiul său, împăratul Constantin al V-lea, în anul 754, a convocat un sinod în palatul imperial, impunând recunoașterea iconoclastului ca doctrină ortodoxă. În afara imperiului, iconoclastul a fost condamnat atât la Roma, cât și la Ierusalim. În capitala imperială, însă, partida favorabilă restabilirii icoanelor (iconoduli, „slujitorii” icoanelor) s-a putut, în sfârșit, afirma sub protecția împărătesei Irina, care rămăsese în secret fidelă icoanelor și care a devenit regentă la moartea împăratului Leon al IV-lea, succesorul lui Constantin al V-lea.

O remarcabilă și amănunțită prezentare a acestor evenimente istorice memorabile a apărut la editura Inspirescu din Satu-Mare, în anul 2015, sub semnătura distinsului părinte Cornel Marcu: *Preacucernica Irina și războiul icoanelor*. Lucrarea este scrisă la persoana întâi, autorul identificându-se cu personajul principal, cu naratorul, pe nume Ioanikios Caligraful. Descrierile amănunțite, dialogurile personajelor cărții și portretele creionate de narator

ne aduc înaintea o imagine fascinantă a epocii, cu tot ceea ce poate ea cuprinde. Ioanikios pare mai degrabă a fi un „personaj din afară”, într-un obiectiv, detașat de opinii personale, îndeplinindu-și misiunea de a reda faptele așa cum au fost ele. Acesta a fost un călugăr, caligraf instruit, format la o școală dintr-o mănăstire de lângă Tomis. La acea vreme, caligrafii erau cei ce copiau cărțile și împodobeau bibliotecile cu cărți scrise de mână. Ioanikios a fost vândut ca sclav, cumpărat de un eunuc pentru un personaj important de la Constantinopol, dar, în cele din urmă, reușește să evadeze și să ajungă la Atena. Eroul nostru trece prin multe peripeții la Constantinopol, Atena și Roma, iar după 35 de ani ajunge, în sfârșit, acasă, la mănăstirea sa de suflet.

Fiind un scriitor cu o viziune amplă, părintele cărturar Cornel Marcu s-a impus în spiritualitatea românească drept unul dintre redutabilii bizantinologi și un prolific romancier. Lucrarea de față este deosebit de plăcută la lectură, o frescă a vremii, în care autorul conturează perfect lupta între iconoduli și iconoclaști.

Pr. Nicolae Aloman

Agenda pastoral-misionară a Înaltpreasfințitului Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei Mai 2017

Luni, 1 mai ❖ A efectuat o vizită pastorală la Mănăstirea „Dintr-un Lemn” din Arhiepiscopia Râmnicului, unde a avut o întrevedere cu Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, cu părintele arhimandrit dr. Chesarie Gheorghescu și cu maica stareță Emanuela Oprea.

Miercuri, 3 mai ❖ La Centrul eparhial, a primit vizita domnilor: Gheorghe Nistor, primarul municipiului Sebeș, Ioan Oprean, directorul companiei S.C. Oprean S.R.L., Gheorghe Vesa, directorul firmei Transeuro S.R.L. și Simion Aldea, administratorul Simy S.R.L..

Vineri, 5 mai ❖ În paraclisul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, a slujit Dumnezeiasca Liturghie în cadrul căreia a hirotonit diacon pe tânărul Alexandru Dârloșan.

Duminică, 7 mai ❖ A liturghisit la Mănăstirea „Sfântul Ghelasio” de la Cergău Mic, protopopiatul Blaj. În cadrul slujbei, a hirotonit diacon pe tânărul Dumitru Curticăpean și pe diaconul Alexandru Dârloșan l-a hirotonit preot pe seama parohiei Lechința, protopopiatul Luduș. De asemenea, a hirotesit protosinghel pe ieromonahul Serafim Paruș, starețul acestei vetre monahale.

Luni, 8 mai ❖ În paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, a oficiat slujba de *Te-Deum*, după care, în Aula „Dumitru Stăniloae”, a luat parte la lucrările Simpozionului Internațional „Ars Liturgica. De la chipul slavei la imaginile idolilor postmodernității”, rostind un cuvânt de deschidere.

Marti, 9 mai ❖ În paraclisul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, a celebrat Sfânta Liturghie. La momentul potrivit, a hirotonit diacon pe tânărul Mihai Pocol și pe diaconul Dumitru Curticăpean l-a hirotonit preot pe seama parohiei Turdaș, protopopiatul Aiud. Tot în această zi, în Aula „Dumitru Stăniloae” a Facultății de Teologie Ortodoxă, a participat la ceremonia solemnă a acordării titlului de *Doctor Honoris Causa* domnului prof. dr. Radu Ciuceanu, președinte al Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului.

Miercuri, 10 mai ❖ La Centrul eparhial, a primit vizita domnului ing. Mircea Goia, director de producție la Cupru Min S.A., și a domnului Gheorghe Chindriș, director tehnic la aceeași companie.

Joi, 11 mai ❖ La Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, a luat parte la examenul de Atestat teologic, susținut de către elevii seminariști ai clasei a XII-a. Tot în această zi, a oficiat Taina Sfântului Botez pentru pruncea Iustina, fiica părintelui Mihai Coste din parohia Micoșlaca, protopopiatul Aiud.

Vineri, 12 mai ❖ La Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, s-a întâlnit cu elevii claselor IX-XII, secția Pastorală, cărora le-a adresat câteva sfaturi duhovnicești.

Duminică, 14 mai ❖ A slujit în parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din Târgu-Mureș. În cadrul slujbei, pe diaconul Mihai Pocol l-a hirotonit preot pe seama parohiei Berghia, cu filia Țiptelnic, protopopiatul Târgu-Mureș.

Luni, 15 mai ❖ A efectuat o serie de vizite pastorale în municipiul Târgu-Mureș: la sediul Prefecturii Județului, la Consiliul Județean, la Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Horea”, la Școala Gimnazială „Dacia”, la Serviciul Român de Informații Mureș, precum și la parohiile Târgu-Mureș XIV și Târgu-Mureș XVI, însoțit fiind de către părintele protopop Olimpiu Zăhan.

Marti, 16 mai ❖ A efectuat vizite pastorale în municipiul Reghin: la Primăria Municipiului Reghin, la Spitalul Municipal „Dr. Eugen Nicoară”, la biserica cu hramul „Sfântul Vasile cel Mare” din cadrul unității medicale, la Așezământul social pentru copii „Casa Maria I”, la Școala Gimnazială „Alexandru Ceușianu”, la parohia „Sfântul Apostol Andrei și Cuviosul Lazăr”, la șantierul noii biserici cu hramul „Sfinții Martiri Brâncoveni, Sfântul Ștefan cel Mare și Sfinții Transilvăneni”, la parohia „Sfântul Ierarh Nicolae” și la parohia „Sfântul Ioan Botezătorul”, însoțit fiind de către părintele protopop Teodor Beldean.

Miercuri, 17 mai ❖ A realizat o serie de vizite pastorale în municipiul Sighișoara: la Primăria Municipiului Sighișoara, la parohia „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”, la Școala Gimnazială „Victor Jinga”, la Spitalul Municipal, precum și la capela acestei unități medicale, la Unitatea Militară 01752 *Batalion 72 Apărare CBRN - Negru Vodă*. De asemenea, s-a întâlnit cu preoții și credincioșii din parohiile Albești și Boiu, însoțit fiind de către părintele protopop Ovidiu Dan.

Joi, 18 mai ❖ În paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, a oficiat slujba de *Te-Deum*, cu ocazia revederii absolvenților promoția 2007.

Duminică, 21 mai ❖ A celebrat Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Sfinții Împărați Constantin și Elena” de la Aftia, protopopiatul Sebeș, care în această zi și-a sărbătorit hramul. În cadrul slujbei, a hirotonit ierodiacon pe monahul Mihail, viețuitor al Mănăstirii „Sfântul Mare Mucenic Pantelimon” de la Oașa, protopopiatul Sebeș.

Marti, 23 mai ❖ În protopopiatul Blaj, a prezidat Conferința preoțească de primăvară.

Miercuri, 24 mai ❖ La Centrul eparhial, a primit vizita părintelui prof. univ. dr. Viorel Ioniță, consilier patriarhal onorific.

Joi, 25 mai - Înălțarea Domnului ❖ A săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în Catedrala *Reîntregirii* din Alba Iulia, urmată de slujba Parastasului pentru toți eroii neamului românesc.

Vineri, 26 mai ❖ La Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, a participat la examenul de Admitere pentru viitorii elevi ai secției Pastorală. De asemenea, la Centrul eparhial, a primit un grup de pelerini din Constanța, cărora le-a adresat câteva cuvinte de zidire sufletească. Tot în această zi, în parohia Șibot, protopopiatul Sebeș, a oficiat Taina Sfântului Botez pentru pruncul Corneliu-Ioan Olar.

Duminică, 28 mai ❖ A oficiat Dumnezeiasca Liturghie la Mănăstirea „Buna Vestire” de la Cheile Cibului, protopopiatul Alba Iulia. La momentul potrivit, l-a hirotonit preot pe ierodiaconul Mihail, viețuitor al Mănăstirii „Sfântul Mare Mucenic Pantelimon” de la Oașa, protopopiatul Sebeș.

Luni, 29 mai ❖ La Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, a săvârșit slujba de *Te-Deum*, după care a participat la festivitatea de absolvire a elevilor din clasele a XII-a A, B și C.

Marti, 30 mai ❖ În protopopiatul Câmpeni, a prezidat Conferința preoțească de primăvară.

Miercuri, 31 mai ❖ A liturghisit la Schitul „Învierea Domnului” de la Albac, protopopiatul Câmpeni, și a hirotonit diacon pe tânărul Mihai Popa.

A consemnat
Pr. Bogdan Avram
Secretar eparhial

●● Evenimente

De praznicul Sfintei Treimi, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a oficiat Dumnezeiasca Liturghie la Mănăstirea Măgina

A doua zi după Rusalii, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu a fost prezent la Mănăstirea „Sfânta Treime” de la Măgina, protopopiatul Aiud, condusă de către părintele stareț Serafim. Sărbătoarea hramului a început cu oficierea slujbei de binecuvântare a bisericii monument istoric, iar apoi, în altarul de vară, a fost celebrată Dumnezeiasca Liturghie.

Pelerinii prezenți au putut să simtă cum lucrează Duhul Sfânt în Biserică, atunci când Acesta S-a coborât la sfințirea elementelor euharistice și la momentele în care Chiriarhul nostru l-a hirotonit diacon pe tânărul Ale-

xandru Puiu, iar pe diaconul Bogdan Culici l-a hirotonit preot, pe seama parohiei Criș, protopopiatul Sighișoara.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfinția Sa a spus următoarele: „Datori suntem noi, creștinii, să poposim cât mai des în casa Domnului și

să iubim Biserica, locul în care se concentrează la maximum iubirea și sfințenia Preasfintei Treimi, Care ne eliberează de patimi și nevoi, oferindu-ne harul sfințitor și mulțime de daruri duhovnicești”.

Pr. Petrișor Muntean

De hram, Înaltpreasfințitul Irineu a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Toți Sfinții” de la Cașva, protopopiatul Reghin

În prima duminică după Rusalii, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a liturghisit la Mănăstirea Cașva, protopopiatul Reghin, care, în această zi, și-a sărbătorit hramul. În cadrul slujbei, l-a hirotonit diacon pe tânărul Alexandru Meșter, iar pe diaconul Alexan-

dru Puiu l-a hirotonit preot, pe seama parohiei Sânmihaiu de Pădure, protopopiatul Reghin.

Așezământul călugăresc de la Cașva s-a reînființat în data de 6 iunie 1995, pe vechia vatră monahală din secolul al XV-lea, de care se leagă numele Sfântului Simeon

Ieroschimonahul. Acesta s-a refugiat aici de la Mănăstirea Pângărași, împreună cu ucenicii săi, după ce Ștefan cel Mare și Sfânt a pierdut bătălia de la Războieni.

Prin munca și străduința harnicelor maici și a părintelui duhovnic Ilie Pop, s-au ridicat aici, de la firul ierbii, un ansamblu arhitectonic generos și o frumoasă biserică din piatră cioplită, după model athonit. Credincioșii veniți la hram au experimentat comuniunea cu toți sfinții, rugându-i să le fie mijlocitori, ca unii ce sunt casnici și prieteni ai lui Dumnezeu.

Pr. Petrișor Muntean

Înaltpreasfințitul Irineu a slujit la Mănăstirea „Sfinții Români” de la Muncel, protopopiatul Câmpeni

În data de 18 iunie 2017, cu ocazia sărbătorii hramului, Arhipăstorul Alba Iuliei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a liturghisit la Mănăstirea „Sfinții Români” de la Muncel, protopopiatul Câmpeni. Obștea de călugărițe este condusă de către maica stareță Parascheva Vicu, avându-l ca duhovnic pe precuviosul părinte Irineu Orlandea.

Lucrările de construcție au început în anul 1993 cu o bisericuță care poartă hramul „Acoperământul Maicii Domnului”, pe locul unor vechi vetre monahale din Munții Apuseni, dispărute cu timpul. Din anul 1995, au fost ridicate

chilile, iar trei ani mai târziu, s-a început edificarea noului locaș de închinare.

Pelerinii, veniți în număr foarte mare din toate împrejurimile, au înțeles, din cuvântul Chiriarhului, că sfinții odrăsliți din coapsele neamului ro-

mânesc sunt modele vrednice de urmat pentru noi creștinii, cei care căutăm să dobândim sfințenia, fără de care nimeni nu-L va putea vedea pe Dumnezeu.

Pr. Petrișor Muntean

REDACTIA „CREDINȚA STRĂBUNĂ”

Președinte: Înaltpreasfințitul Părinte IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei;
Redactor șef: Pr. Oliviu Botoi;
Redactori: Pr. Nicolae Aloman; Andrei Motora;
Colaboratori: Pr. Petrișor Muntean, Arhid. Rafael Orzeiu, Pr. Ioșif Zoica;

ISSN 1222-2313

Abonamentele se fac la orice Oficiu Poștal din țară sau direct prin mandat poștal pe adresa: ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ALBA IULIA, str. Mihai Viteazul, nr. 16, specificând pe verso: abonament „CREDINȚA STRĂBUNĂ” pe 2017 și adresa completă sau prin e-mail: editurareintregirea@gmail.com
Prețul unui abonament pe un an este de 20 lei + taxele poștale în valoare de 4 lei.

Tiparul executat la
TIPOGRAFIA ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
ALBA IULIA
Concepție grafică și tehnoredactare
Pr. Nicolae Aloman